ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Уянга сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан /хураангуй/

Аудитын код: ӨВА-2023/15/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn
Өвөрхангай аймаг,
Арвайхээр сум
2022 он

Тэргүүлэх аудитор: О.Батжаргал
Утас: 70323253 Цахим хаяг: Batjargalo@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Д.Гансүх
Утас: 70323833 Цахим хаяг: gansukh.audit@gmail.com
Ахлах аудитор: Б.Эрдэнэцэцэг
Утас: 70323108 Цахим хаяг: Erdenetsetsegb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон, П.Гэндэнгийн гудамж,
5 дугаар баг, Арвайхээр сум, Өвөрхангай аймаг, 62173
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
Цахим шуудан: uvurkhangai@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

2023 05 24 № 157

танай ____________-ны №____________-т

УЯНГА СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ, СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА Б.БЯМБАДОРЖ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Уянга сумын төрийн сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Уянга сумын төрийн сангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Уянга сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн тайланд нэгтгэгдсэн харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн дараах зөрчлүүдийн дүн бидний тооцсон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь "Хязгаарлалттай" дүгнэлт өгөх үндэслэл болсон. Тухайлбал:

- ЗДТГ – Мал амьтад тоолоогүй, бэлэн мөнгөний тайлан, малын өсөлт хорогдлын тайлан гаргаагүй, анхан шатны бүртгэлгүй ажил гүйлгээ хийсэн, шатахууны зардлыг шууд зардалд бүртгэж бараа материалын тайланд тусгаагүй зэрэг 74.6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн.
- ИТХ- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлаас 8.1 сая төгрөгийг зориулалт бус зарцуулсан, Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төлөөлөгчдөд урамшуулал болгож 11.2 сая төгрөгийг төлөөлөгчдийн дансанд шилжүүлсэн зэрэг 19.3 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн.
- ОНХСанд өвс тэжээлийн нөөцөөс малчдад олгосон өвсний үнийг авлагаар тусгаагүй, шатахуун зарцуулахдаа жолоочийн тооцооны хуудас хөтлөөгүй, Мөн хүчин төгөлдөр бус гарын үсэг, тамгагүй гэрээг үндэслэн ажил гүйлгээ хийсэн, малын тэжээлийн ургамал тариалахад дэмжлэг үзүүлж, үр тараан буцалтгүй тусламж, дэмжлэг олгосон зэрэг 67.2 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрсэн.
- Сумын ОНХСангаас зарцуулсан Бөөрөлжүүтийн гүүрний санхүүжилт 200.0 сая төгрөгийн дуусаагүй хөрөнгө оруулалтыг бүртгэлд тусгаагүй, шууд зардалд бичсэн.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ:14.4.2.бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага;" 20 дугаар зүйлийн 20.1. хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй

байх; УСНББОУС-12,17 дугаар стандартыг хангаагүй ба санхүүгийн тайлангийн аудитын нийцсэн бөгөөд зохистой байх, үнэн зөв байдал, эрх ба үүрэг зэрэг батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант хугацаанд сумын ЕБС, ЭМТ, Цэцэрлэг, Соёлын төв нь улсын төсөвт байгууллага болж өөрчлөгдсөнтэй холбоотой тус байгууллагуудын эргэлтийн хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгүүдийг орон нутгаас улсын төсөвт шилжүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд Ерөнхий боловсролын сургууль, Цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, Соёлын төвийн 10,363.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 514.8 сая төгрөгийн бараа материал, 222.3 сая төгрөгийн авлага, 229.7 сая төгрөгийн өглөгийг улсын төсөвт шилжүүлсэн хаалтын бичилт хийгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх болович үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР - О.БАТЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,593,879,874.30**	**930,918,754.10**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**425,694,014.01**	**479,613,092.56**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**425,694,014.01**	**479,613,092.56**
31210	**Төгрөг**	**425,694,014.01**	**479,613,092.56**
31211	Төрийн сангийн харилцах	425,694,014.01	479,613,092.56
33	**АВЛАГА**	**531,696,306.81**	**330,035,655.50**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	69,794,968.81	4,382,243.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	153,721,500.00	0
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	10,272,471.00	8,081,919.00
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/	383,300.00	0
33500	**Бусад авлага**	**297,524,067.00**	**317,571,493.50**
33510	Байгууллагаас авах авлага	1,143,426.00	14,000.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	296,380,641.00	317,557,493.50
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**583,358,526.16**	**109,415,652.00**
35100	**Түүхий эд материал**	**171,134,313.46**	**0**
35110	Тусгай зориулалттай материал	15,800,087.36	0
35130	Эм боох материал	155,334,226.10	0
35400	**Хангамжийн материал**	**364,599,212.70**	**61,790,652.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	2,727,324.00	3,566,278.00
35420	Аж ахуйн материал	39,322,639.01	28,260,489.01
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	7,340,000.00	0
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,966,499.99	4,428,699.99
35450	Барилгын засварын материал	9,394,500.00	3,760,400.00
35460	Хүнсний материал	36,179,064.00	0
35470	Бусад хангамжийн материал	266,669,185.70	21,774,785.00
35600	Мал амьтад	47,625,000.00	47,625,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	**53,131,027.32**	**11,854,354.04**
36300	Тэжээлийн нөөц	15,696,354.04	11,854,354.04
36600	Бусад нөөц	37,434,673.28	0
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**13,844,260,248.42**	**3,179,653,335.37**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**13,844,260,248.42**	**3,179,653,335.37**
39200	**Биет хөрөнгө**	**13,377,007,081.65**	**2,969,687,335.19**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	12,307,693,953.03	2,657,152,649.82
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,427,584,658.75	-800,399,451.04
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	474,833,934.00	250,346,700.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-175,958,567.65	-83,816,670.03
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	1,918,404,371.26	314,624,074.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-973,928,364.60	-161,518,040.87
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	703,280,951.50	160,715,114.53
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-335,251,016.19	-78,963,713.48
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	291,494,740.00	273,699,800.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-30,068,219.41	-32,408,386.56
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,199,862,976.04	1,203,326,546.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-647,913,949.54	-733,071,287.78
39217	Ном	72,140,931.96	0
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**467,253,166.77**	**209,966,000.18**
39301	Програм хангамж	8,698,300.00	4,580,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,745,133.23	-3,753,999.82
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	464,300,000.00	209,140,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**15,438,140,122.72**	**4,110,572,089.47**

4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**232,562,288.12**	**1,232,000.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**232,562,288.12**	**1,232,000.00**
41300	**Өглөг**	**232,562,288.12**	**1,232,000.00**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	128,589,589.12	1,132,000.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	87,478,329.00	0
41360	**Бусад өглөг**	**16,494,370.00**	**100,000.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	14,684,170.00	0
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1,810,200.00	100,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**15,205,577,834.60**	**4,109,340,089.47**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**15,205,577,834.60**	**4,109,340,089.47**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	6,155,621,981.17	2,598,375,501.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	6,155,621,981.17	2,598,375,501.00
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**8,099,709,253.50**	**1,128,655,331.44**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,707,959,693.38	12,224,893,076.57
51220	Тайлант үеийн үр дүн	391,749,560.12	-11,096,237,745.13
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	950,246,599.93	382,309,257.03
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**15,438,140,122.72**	**4,110,572,089.47**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**9,502,747,793.94**	**2,387,476,174.35**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**405,387,847.96**	**881,677,210.46**
110	**Орлогын албан татвар**	**157,662,351.55**	**543,426,782.90**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**157,662,351.55**	**572,976,493.50**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал	0	442,764,500.20
110002	Үйл ажиллагааны орлого	25,819,485.00	39,773,737.87
110003	Хөрөнгийн орлого	115,853,566.55	78,000,295.43
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	15,989,300.00	12,437,960.00
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан**	**0**	**-29,549,710.60**
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0	-29,549,710.60
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**116,482,410.00**	**164,554,550.97**
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	10,645,150.97
113002	Бууны албан татвар	4,009,000.00	5,533,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	112,473,410.00	148,376,400.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**131,243,086.41**	**173,695,876.59**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**110,009,973.41**	**41,207,176.03**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,483,340.00	2,110,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	105,526,633.41	39,097,176.03
1181	**Газрын төлбөр**	**10,913,273.00**	**104,112,077.00**
118101	Газрын төлбөр	10,913,273.00	104,112,077.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**10,319,840.00**	**28,376,623.56**
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	10,319,840.00	12,733,660.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	15,642,963.56
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,469,672,596.83**	**322,273,513.89**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,469,672,596.83**	**322,273,513.89**
120003	Торгуулийн орлого	27,560,500.00	19,124,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**32,993,686.00**	**146,022,878.50**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	522,646.00	126,634,300.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	32,471,040.00	19,388,578.50
120009	Бусад орлого	0	3,344,509.39
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	917,438,491.25	148,106,626.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа	491,679,919.58	5,675,000.00

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**7,627,687,349.15**	**1,183,525,450.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**4,462,178,028.15**	**0**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	49,780,600.00	0
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,523,728.15	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	4,382,873,700.00	0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**568,559,151.00**	**166,766,175.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй	32,297,400.00	46,242,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан	45,377,539.00	109,786,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны	490,884,212.00	10,737,575.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,514,139,400.00**	**1,016,759,275.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн	1,368,209,100.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас	993,248,800.00	754,315,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	152,681,500.00	262,444,175.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс**	**82,810,770.00**	**0**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	82,810,770.00	0
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**8,903,934,625.22**	**2,232,919,562.68**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**8,901,314,925.22**	**2,132,919,562.68**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**7,281,266,740.02**	**2,007,783,256.28**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**3,852,796,658.35**	**525,229,664.57**
210101	Үндсэн цалин	2,730,666,561.33	429,210,209.71
210102	Нэмэгдэл	840,914,975.78	58,489,482.37
210104	Урамшуулал	251,163,999.24	18,748,685.45
210105	Гэрээт ажлын хөлс	14,695,034.00	18,781,287.04
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**537,132,798.46**	**63,490,167.16**
210201	Тэтгэврийн даатгал	421,352,709.07	44,655,612.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	28,731,434.31	4,717,631.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	23,366,158.68	3,787,983.41
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,688,895.66	938,813.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	57,993,600.74	9,390,126.34
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**606,602,831.00**	**666,548,417.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	47,635,140.00	68,877,332.00
210302	Түлш, халаалт	535,596,332.00	575,544,235.00
210303	Цэвэр, бохир ус	23,371,359.00	22,126,850.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**189,795,223.94**	**87,844,383.00**
210401	Бичиг хэрэг	17,414,967.20	8,869,266.00
210402	Тээвэр, шатахуун	78,641,663.00	48,628,055.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,172,419.00	5,992,562.00
210404	Ном, хэвлэл	1,982,635.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	18,225,300.00	23,075,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	37,586,901.00	1,279,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	21,771,338.74	0
2105	**Нормативт зардал**	**883,791,137.92**	**0**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	641,405,806.92	0
210502	Хоол, хүнс	235,682,181.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,703,150.00	0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**46,776,400.00**	**51,503,850.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,032,400.00	0
210602	Тавилга	1,020,000.00	26,400.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,506,300.00	0
210604	Урсгал засвар	42,217,700.00	51,477,450.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**10,671,100.00**	**6,188,800.00**
210702	Дотоод албан томилолт	10,671,100.00	6,188,800.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**84,887,699.00**	**67,509,387.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	80,507,303.00	58,938,443.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	900,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,933,868.00	0

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	543,425.00	413,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	102,500.00	52,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	264,000.00	7,026,000.00
210807	Газрын төлбөр	636,603.00	1,079,844.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**1,068,812,891.35**	**539,468,587.55**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	110,006,766.00	80,439,295.17
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,880,615.00	5,156,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	941,925,510.35	453,872,892.38
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,620,048,185.20**	**125,136,306.40**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**203,061,195.00**	**52,642,800.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	78,829,495.00	10,350,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	119,785,100.00	24,711,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,446,600.00	17,581,100.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**6,146,113.24**	**0**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,146,113.24	0
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,410,440,776.96**	**72,493,506.40**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт	1,368,209,100.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,231,676.96	72,493,506.40
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**400,100.00**	**0**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	400,100.00	0
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**2,619,700.00**	**100,000,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**2,619,700.00**	**100,000,000.00**
221001	Их засвар	2,619,700.00	100,000,000.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**598,813,168.72**	**154,556,611.67**
IV	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	**0**	**21,834,846.58**
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	0	21,834,846.58
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**207,063,608.60**	**11,272,629,004.22**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	46,362,857.60	14,339,486.11
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0	10,363,320,646.67
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	514,797,371.44
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	160,700,751.00	380,171,500.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**391,749,560.12**	**-11,096,237,545.97**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**8,070,447,100.11**	**2,214,457,887.85**
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	**405,387,847.96**	**881,677,210.46**
110	**Орлогын албан татвар**	**157,662,351.55**	**543,426,782.90**
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	**157,662,351.55**	**572,976,493.50**
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал	0	442,764,500.20
110002	Үйл ажиллагааны орлого	25,819,485.00	39,773,737.87
110003	Хөрөнгийн орлого	115,853,566.55	78,000,295.43
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	15,989,300.00	12,437,960.00
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	**0**	**-29,549,710.60**
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	0	-29,549,710.60
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	**116,482,410.00**	**164,554,550.97**

113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0	10,645,150.97
113002	Бууны албан татвар	4,009,000.00	5,533,000.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	112,473,410.00	148,376,400.00
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	**131,243,086.41**	**173,695,876.59**
1180	**Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж**	**110,009,973.41**	**41,207,176.03**
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,483,340.00	2,110,000.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	105,526,633.41	39,097,176.03
1181	**Газрын төлбөр**	**10,913,273.00**	**104,112,077.00**
118101	Газрын төлбөр	10,913,273.00	104,112,077.00
1182	**Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр**	**10,319,840.00**	**28,376,623.56**
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	10,319,840.00	12,733,660.00
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	0	15,642,963.56
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**227,256,243.00**	**149,255,227.39**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**227,256,243.00**	**149,255,227.39**
120003	Торгуулийн орлого	27,560,500.00	19,124,500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**199,695,743.00**	**126,786,218.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	180,551,018.00	112,220,588.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	19,144,725.00	14,565,630.00
120009	Бусад орлого	0	3,344,509.39
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**7,437,803,009.15**	**1,183,525,450.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**4,412,397,428.15**	**0**
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,523,728.15	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	4,382,873,700.00	0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**428,455,411.00**	**166,766,175.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй	32,297,400.00	46,242,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт	45,377,539.00	109,786,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны	350,780,472.00	10,737,575.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**2,514,139,400.00**	**1,016,759,275.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн	1,368,209,100.00	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас	993,248,800.00	754,315,100.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	152,681,500.00	262,444,175.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	**82,810,770.00**	**0**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	82,810,770.00	0
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**7,497,157,793.00**	**1,674,956,971.30**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**7,497,157,793.00**	**1,674,956,971.30**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**5,865,910,807.80**	**1,549,721,164.90**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**3,732,225,912.61**	**526,353,577.18**
210101	Үндсэн цалин	2,648,634,842.59	430,002,825.71
210102	Нэмэгдэл	802,375,948.78	58,489,482.37
210104	Урамшуулал	251,163,999.24	19,019,982.06
210105	Гэрээт ажлын хөлс	14,695,034.00	18,841,287.04
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**533,372,209.19**	**65,460,208.16**
210201	Тэтгэврийн даатгал	388,940,249.59	46,625,653.70
210202	Тэтгэмжийн даатгал	36,006,959.25	4,717,631.37
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	29,122,918.75	3,787,983.41
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,098,380.22	938,813.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	72,203,701.38	9,390,126.34
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**605,442,695.00**	**665,849,917.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	48,256,446.00	68,877,332.00
210302	Түлш, халаалт	533,814,890.00	574,845,735.00
210303	Цэвэр, бохир ус	23,371,359.00	22,126,850.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**141,909,517.00**	**77,241,762.00**
210401	Бичиг хэрэг	11,734,909.00	4,082,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	64,908,500.00	43,025,200.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,565,154.00	5,962,562.00
210404	Ном, хэвлэл	2,739,350.00	96,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	19,900,794.00	23,075,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	29,060,810.00	1,000,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**570,934,932.00**	**20,000.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	305,025,402.00	0
210502	Хоол, хүнс	254,448,330.00	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,461,200.00	20,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**54,724,600.00**	**40,402,100.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,730,800.00	0
210602	Тавилга	1,320,300.00	1,230,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,780,400.00	0
210604	Урсгал засвар	45,893,100.00	39,172,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**10,671,100.00**	**5,870,200.00**
210702	Дотоод албан томилолт	10,671,100.00	5,870,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**63,512,246.00**	**66,391,309.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	59,040,368.00	57,700,365.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	900,000.00	0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,025,350.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	543,425.00	413,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	102,500.00	52,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	264,000.00	7,146,000.00
210807	Газрын төлбөр	636,603.00	1,079,844.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**153,117,596.00**	**102,132,091.56**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	135,439,896.00	96,275,691.56
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,677,700.00	5,856,400.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,631,246,985.20**	**125,235,806.40**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**214,259,995.00**	**52,423,700.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	79,189,495.00	10,350,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	130,323,900.00	24,711,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,746,600.00	17,362,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**6,146,113.24**	**0**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,146,113.24	0
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,410,440,776.96**	**72,812,106.40**
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,368,209,100.00	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,231,676.96	72,812,106.40
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**400,100.00**	**0**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	400,100.00	0
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**573,289,307.11**	**539,500,916.55**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**325,335,661.00**	**484,651,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**325,335,661.00**	**484,651,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**325,335,661.00**	**484,651,500.00**
221001	Их засвар	0	100,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	176,345,551.00	380,171,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	148,990,110.00	4,480,000.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-325,335,661.00**	**-484,651,500.00**

VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	**-81,593,630.00**	**-930,338.00**
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**81,593,630.00**	**930,338.00**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	81,593,630.00	930,338.00
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**166,360,016.11**	**53,919,078.55**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	259,333,997.90	425,694,014.01
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	425,694,014.01	479,613,092.56

2.4 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,155,621,981.17	1,119,745,785.66	7,538,460,507.68	14,813,828,274.51
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	-169,499,185.73	169,499,185.70	-0.03
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,155,621,981.17	950,246,599.93	7,707,959,693.38	14,813,828,274.48
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	391,749,560.12	391,749,560.12
10	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**6,155,621,981.17**	**950,246,599.93**	**8,099,709,253.50**	**15,205,577,834.60**
11	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**6,155,621,981.17**	**950,246,599.93**	**8,099,709,253.50**	**15,205,577,834.60**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-3,557,246,480.17	-565,689,441.09	4,125,184,022.22	2,248,100.96
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**2,598,375,501.00**	**384,557,158.84**	**12,224,893,275.72**	**15,207,825,935.56**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-2,247,901.81	0	-2,247,901.81
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-11,096,237,745.13	-11,096,237,745.13
20	**2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**2,598,375,501.00**	**382,309,257.03**	**1,128,655,331.44**	**4,109,340,089.47**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	ЗГСУМС гүйцэтгэл	Гүйцэтгэл зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,336,755,500.00**	**1,924,864,127.90**	**1,423,981,414.34**	**890,905,635.80**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,633,381,400.00**	**1,543,762,289.90**	**1,423,981,414.34**	**509,803,797.80**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,578,829,700.00**	**1,491,338,589.90**	**1,371,557,714.34**	**504,254,497.80**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**551,586,500.00**	**526,353,577.18**	**526,353,577.18**	**283,926,889.54**
210101	Үндсэн цалин	483,345,000.00	430,002,825.71	430,002,825.71	223,738,179.55
210102	Нэмэгдэл	0	58,489,482.37	58,489,482.37	51,509,014.40
210104	Урамшуулал	11,234,600.00	19,019,982.06	19,019,982.06	8,537,743.59
210105	Гэрээт ажлын хөлс	57,006,900.00	18,841,287.04	18,841,287.04	141,952.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**68,212,800.00**	**65,460,208.16**	**65,460,208.16**	**34,126,772.70**
210201	Тэтгэврийн даатгал	49,306,300.00	46,625,653.70	46,625,653.70	24,337,094.61
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,753,200.00	4,717,631.37	4,717,631.37	2,447,419.52
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,786,000.00	3,787,983.41	3,787,983.41	1,957,935.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	942,700.00	938,813.34	938,813.34	489,483.99

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,424,600.00	9,390,126.34	9,390,126.34	4,894,839.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**683,168,600.00**	**665,849,917.00**	**602,654,017.00**	**63,195,900.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	71,472,200.00	68,877,332.00	68,877,332.00	0
210302	Түлш, халаалт	590,992,400.00	574,845,735.00	574,845,735.00	0
210303	Цэвэр, бохир ус	20,704,000.00	22,126,850.00	22,126,850.00	0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**76,479,300.00**	**69,326,762.00**	**69,326,762.00**	**0**
210401	Бичиг хэрэг	3,910,000.00	4,082,500.00	4,082,500.00	0
210402	Тээвэр, шатахуун	39,083,300.00	35,110,200.00	35,110,200.00	0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,220,000.00	5,962,562.00	5,962,562.00	0
210404	Ном, хэвлэл	266,000.00	96,500.00	96,500.00	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	25,000,000.00	23,075,000.00	23,075,000.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00	0
2105	**Нормативт зардал**	**170,000.00**	**20,000.00**	**20,000.00**	**47,212,460.00**
210502	Хоол, хүнс	0	0	0	47,212,460.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	170,000.00	20,000.00	20,000.00	0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**33,473,100.00**	**33,273,100.00**	**30,273,100.00**	**3,000,000.00**
210602	Тавилга	1,230,000.00	1,230,000.00	1,230,000.00	0
210604	Урсгал засвар	32,043,100.00	32,043,100.00	32,043,100.00	0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,234,200.00**	**5,870,200.00**	**5,870,200.00**	**0**
210702	Дотоод албан томилолт	6,234,200.00	5,870,200.00	5,870,200.00	0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**39,808,800.00**	**26,158,284.00**	**26,158,284.00**	**962,000.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,280,000.00	17,467,340.00	17,467,340.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	435,800.00	413,100.00	413,100.00	0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	90,000.00	52,000.00	52,000.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,920,000.00	7,146,000.00	7,146,000.00	962,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,083,000.00	1,079,844.00	1,079,844.00	0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**119,696,400.00**	**99,026,541.56**	**45,441,566.00**	**71,830,475.56**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,800,000.00	93,170,141.56	93,170,141.56	14,495,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,896,400.00	5,856,400.00	5,856,400.00	3,750,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**54,551,700.00**	**52,423,700.00**	**52,423,700.00**	**5,549,300.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**54,551,700.00**	**52,423,700.00**	**52,423,700.00**	**5,549,300.00**
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,350,000.00	10,350,000.00	10,350,000.00	0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	24,711,700.00	24,711,700.00	24,711,700.00	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,490,000.00	17,362,000.00	17,362,000.00	5,549,300.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**408,374,100.00**	**380,171,500.00**	**0**	**380,171,500.00**
223001	Бусад хөрөнгө	408,374,100.00	380,171,500.00	380,171,500.00	0
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**295,000,000.00**	**930,338.00**	**0**	**930,338.00**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	295,000,000.00	930,338.00	930,338.00	0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,336,755,500.00**	**2,060,420,387.00**	**1,494,583,977.24**	**981,808,977.16**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**0**	**0**	**1,380,294,077.24**	**-964,321,077.24**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	0	0	1,446,489,977.24	-1,030,516,977.24
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,708,935,700.00**	**1,933,634,169.00**	**0**	**1,933,633,736.40**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,446,491,500.00	1,671,189,994.00	0	1,671,189,561.40
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	262,444,200.00	262,444,175.00	262,444,200.00	-25

35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**627,819,800.00**	**126,786,218.00**	**114,289,900.00**	**12,496,318.00**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	160,600,000.00	112,220,588.00	112,220,588.00	0
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	30,000,000.00	14,565,630.00	14,565,630.00	0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	437,219,800.00	0	424,086,826.08	-424,086,826.08
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	212,631,955.08	0	212,631,955.08
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	279,279,707.78	0	279,278,958.68

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**166,766,175.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**66,766,175.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**62,862,575.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**7,915,000.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	7,915,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,129,000.00**
210604	Урсгал засвар	7,129,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**44,713,025.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,713,025.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**3,105,550.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,105,550.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,903,600.00**
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**3,903,600.00**
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,903,600.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**100,000,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**100,000,000.00**
221001	Их засвар	100,000,000.00
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**166,766,175.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**166,766,175.00**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	46,242,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	109,786,500.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,737,575.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 200.0 сая төгрөгийн 2 зөрчил[1] илэрч, 200.0 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус байгууллага дээр акт гараагүй.

5.2 Албан шаардлага

<u>Илрүүлэлт</u>:

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Сумын ОНХСангаас зарцуулсан Бөөрөлжүүтийн гүүрний санхүүжилт 200.0 сая төгрөгийн дуусаагүй хөрөнгө оруулалтыг бүртгэлд тусгаагүй, шууд зардалд бичсэн.

Шийдвэрлэлт:

Тухайн хөрөнгийг 2023 оны эхний хагас жилийн тайланд Дуусаагүй үйлдвэрлэл дансанд бүртгэх албан шаардлага өгсөн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шийдвэр гаргалт, үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сумдын төсөвт байгууллагуудын дарга нарт ур чадварын нэмэгдэл олгохдоо ажлын үр дүнтэй уялдуулж хувь хэмжээг тогтоож, тухай бүр шийдвэр гаргаагүй, бүтэн жилээр тогтмол олгож ирсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагын удирдлагуудын ур чадварын нэмэгдлийг улирал тутам ажлын үр дүнгийн үзүүлэлттэй уялдуулан тухай бүр тогтоож олгох.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 6 дугаар сарын 01 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

ТТЗ-ийн харьяа байгууллагуудад илэрсэн зөрчлийн талаар

Аудитад хамрагдсан 4 байгууллагыг түүвэрт хамруулсан./ ЗДТГ, ИТХ, ОНХСан, СХСан/

Харьяа байгууллагуудын зөрчлийн нэгтгэлээр **161.1** сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч 93.9 сая төгрөгийн 6 албан шаардлага, 2 зөвлөмжийг хүргүүлжээ. Аудитын явцад 67.2 сая төгрөгийн алдааг залруулсан байна.

- ***Сумын ИТХ-д 19.3 сая төгрөгийн дараах алдаа, зөрчлүүд илэрсэн.***

-Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлаас 1,697.0 мянган төгрөгийг хэсгийн төлөөлөгч /цагдаа/-ийн шатахуунд, 871.0 мянган төгрөгийг автомашины засварт зориулалт бусаар зарцуулсан

-Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүйгээс бараа үйлчилгээний бусад зардлаас шатахуунд 1,551.0 мянган төгрөг, шатахууны зардлаас 2,487.8 мянган төгрөгийг үйл ажиллагаанаас бусад зардалд, сургалт, уулзалт, тэмцээний зардалд 1,500.0 мянган төгрөг тус тус зарцуулсан

-Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Төлөөлөгчдөд урамшуулал болгож 11,200.0 мянган төгрөгийг төлөөлөгчдийн дансанд шилжүүлсэн зэрэг зөрчлүүд илэрчээ.

- ЗДТГ-т 74.6 сая төгрөгийн дараах алдаа, зөрчлүүд илэрсэн.

- Мал амьтад тоолоогүй

-Бэлэн мөнгөний тайлан, малын өсөлт хорогдлын тайлан гаргаагүй, анхан шатны бүртгэлгүй ажил гүйлгээ хийсэн

-Шатахууны зардлыг шууд зардалд бүртгэж бараа материалын тайланд тусгаагүй

- ***Сумын ОНХСанд дараах зөрчлүүд илэрсэн.***

-Өвс тэжээлийн нөөцөөс малчдад олгосон өвсний үнийг авлагаар тусгаагүй

-Шатахуун зарцуулахдаа жолоочийн тооцооны хуудас хөтлөөгүй байна. Мөн хүчин төгөлдөр бус гарын үсэг, тамгагүй гэрээг үндэслэн ажил гүйлгээ хийсэн

-Малын тэжээлийн ургамал тариалахад дэмжлэг үзүүлж, үр тараан буцалтгүй тусламж, дэмжлэг олгосон

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Уянга ТТЗ	2	200.0			1	200.0	1	0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2023 ОНЫ 03 ДУГААР САРЫН 25-НЫ ӨДӨР